

Güney Kore'deki Muhasebe Eğitimi Üzerine Bir İnceleme

(A Study on Accounting Education in South Korea)

Ahmet GÖKGÖZ^a

^a Doç. Dr., ahmetgokgoz83@gmail.com

Anahtar Kelimeler

Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Güney Kore.

Jel Sınıflandırması

M40, M41, M49.

Özet

Güney Kore, ekonomik açıdan küresel düzeyde elde ettiği başarılarını eğitim alanında da devam ettirmiştir. Zira Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından, 2012 yılında yayınlanan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) raporuna göre, öğrenci başarı değerlendirmesinde Güney Kore ilk üçte yer almaktadır. Dolayısıyla PISA raporu ile Güney Kore'nin eğitim alanındaki başarısı tescillenmiş olmaktadır. Bu çalışmanın amacı; eğitim alanındaki başarısı PISA raporu ile tescillenmiş ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı (IFRS) uzun süredir uygulayan Güney Kore'deki muhasebe eğitimini incelemektir. Çalışmanın amacı doğrultusunda; Güney Kore'de muhasebe eğitimi veren bir lise, bir ön lisans programı ve iki lisans programı ziyaret edilmiş ve muhasebe dersi veren öğretim elemanları ile mülakatlar yapılmıştır. Yapılan ziyaret ve mülakatlar doğrultusunda, Güney Kore'deki muhasebe eğitimi üzerine değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Keywords

Accounting, Accounting Education, South Korea.

Jel Classification

M40, M41, M49.

Abstract

South Korea continued its achievements in education field like its global economic success. South Korea located in the first three ranks according to PISA (Programme for International Student Assessment) report which ranks students' success published by Organization for Economic Cooperation And Development (OECD) in 2012. Therefore with PISA report South Korea's success in the field of education is registered. The aim of this study is investigating accounting education in South Korea, where its success on education is registered by PISA report and International Financial Reporting Standards (IFRS) are being used for long years. In accordance with the aim of the study, one high school, one associate degree and two undergraduate degree programs where accounting education is given are visited and interviews are conducted with the instructors. And assessments are made on accounting education in South Korea in the frame of these visits and interviews.

1. Giriş

Muhasebe mesleği, mesleğe özgü ruhsat alınarak yapılmakta olup, mesleğin gerektirdiği ölçüde mevzuat bilgisi ve uygulama becerisi kazanarak iyi bir eğitimden geçmiş uzman kişiler tarafından icra edilmektedir. Türkiye’de muhasebe mesleğini yapacak olanların; fakültelerin iktisadi ve idari programları (iktisat, işletme, kamu yönetimi, maliye vb.) veya hukuk bölümünden mezun olmaları gerekmektedir. Söz konusu bölümlerden mezun olanların, lisans eğitimini tamamladıktan sonra staja başlama sınavını geçmesi, bu sınavdan sonra bir muhasebeci yanında 3 yıl süre (istisnai durumlar dışında) ile staj yapması gerekmektedir. Bu süreleri tamamlayan adaylar; genel muhasebe, maliyet muhasebesi, yönetim muhasebesi, hukuk gibi temel derslerden staj bitirme sınavına girmektedirler. Bu dersleri başardıktan sonra serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) belgesi almaya hak kazanmaktadırlar. SMMM belgesini alan meslek mensupları, kendi bürosunu açarak veya bir şirketin bünyesinde çalışmak suretiyle mesleklerini icra edebilmektedir. Muhasebe bürolarında sadece SMMM belgesine sahip kişiler çalışmamaktadır. Yardımcı veya ara eleman ya da ön muhasebe elemanı olarak adlandırılan kişiler de muhasebe mesleğinin icrasında aktif rol almaktadır. Söz konusu kişiler genellikle; lise, önlisans, lisans düzeyinde veya mesleki kurslar aracılığıyla muhasebe eğitimini almış kişiler olmaktadır. Muhasebe; çok farklı düzeylerde kişilerin istihdam edildiği ve çalışan sayısı olarak da belirli büyüklüğe ulaşmış bir alandır. Türkiye’de muhasebe eğitimi, uzun yıllardan beri, ortaöğretim, ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeyde gerçekleştirilmektedir. Muhasebe eğitiminde verilen mesleki derslerin soyut ve analitik düşünmeyi, problem çözme becerisini, matematiksel işlemleri yapabilmeyi, olayları anlama ve yorumlama gibi nitelikleri gerektiren yapısı nedeniyle genellikle öğrencilerin zorlandığı görülmektedir (Gökgöz, 2016:2-3).

Bu çalışmada, Güney Kore’deki muhasebe eğitimi incelenerek, Türkiye ile karşılaştırılmasının yapılması ve eğitimi incelenen ülkede olumlu görülen durumlar çerçevesinde, muhasebe eğitimine yol haritası olması açısından, öneriler oluşturulması amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırma yapılacak ülkenin seçimi önem taşımaktadır. Araştırma kapsamına alınacak olan ülkenin, eğitim açısından önemli yere sahip bir ülke olması gerekmektedir. Çalışmada araştırma yapılacak ülke olarak Güney Kore’nin tercih edilme sebebi iki maddede gerekçelendirilebilir;

- Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından, 2000 yılından beri 3 yılda bir PISA olarak kısaltılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı

(Programme for International Student Assessment) kapsamında 15 yaş öğrencilerin başarı değerlendirmesi yapılmaktadır. 2000 yılından beri, en son 2012 yılında olmak üzere 5 defa değerlendirme yapılmış ve ülkeler sıralaması yayınlanmıştır. Türkiye de 2003 yılından beri değerlendirmeye katılmaktadır. En son 2012 yılında yayınlanan rapora göre uzak doğu ve asya ülkelerinin başarıları dikkat çekmektedir. İlk sıralarda; Çin, Singapur ve Güney Kore gelmektedir. Türkiye 2012 PISA raporuna göre 65 ülke içerisinde 44. sırada yer almaktadır. Dolayısıyla, eğitim değerlendirmesinde ilk üç sırada yer alan Güney Kore'nin muhasebe eğitimi açısından incelenmesi kayda değer olduğu düşünülmektedir.

- Dünyada ortak bir muhasebe dili oluşturma çalışması olarak ifade edilen muhasebe ve finansal raporlama standartlarını birçok ülke benimsemiş ve uygulamaya başlamıştır. Türkiye de muhasebe ve finansal raporlama standartlarını benimseyip uygulanması konusunda yasal düzenlemeler yapan ülkelerdendir. PISA değerlendirmesinde ilk üç sırada yer ülkelerden uluslararası muhasebe ve finansal raporlama standartlarını ilk kabul edip uzun süredir uygulayan ülke Güney Kore'dir. Bu bağlamda Güney Kore'deki muhasebe uygulamaları ile Türkiye'deki uygulamalar arasında benzerlik olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla, eğitim konusunda başarısı PISA raporu ile tescillenmiş ve uluslararası muhasebe ve finansal raporlama standartları uygulaması konusunda bir tecrübeye sahip olan Güney Kore, çalışmanın amacına en uygun ülke olduğu düşünülmektedir.

Çalışmanın amacına zemin oluşturmaları açısından, öncelikle Güney Kore hakkında genel bilgiler verilecek ve Türkiye ile ilişkilerine değinilecektir. Daha sonra 2016 Nisan ayı içerisinde Güney Kore'de faaliyet gösteren ve muhasebe eğitimi veren bir meslek lisesi, bir ön lisans programı ve iki lisans programında yapılan incelemeler doğrultusunda, Güney Kore'deki muhasebe eğitimi üzerine değerlendirmeler yapılacaktır.

2. Güney Kore Hakkında Genel Bilgiler ve Türkiye İle İlişkileri

Güney Kore, Doğu Asya'da Kore Yarımadası'nın güneyinde yer almaktadır. Kuzeyinde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (Kuzey Kore), doğusunda Japon Denizi, Güneyinde Doğu Çin Denizi ve Batısında Sarı Deniz ile çevrelenmiştir. Kore Yarımadası'nın yaklaşık %45'ini kaplayan Güney Kore'nin başkenti Seul'dür. (<http://global.britannica.com/>, 28.06.2016)

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, 2015 İnsani Gelişme Raporu'na göre insani gelişme endeksinde 17. sırada yer alan Güney Kore bu sıralaması ile ülkeler içerisinde çok yüksek insani gelişme grubunda yer almaktadır. Aynı sıralamada Türkiye 72. sırada yer almakta ve bu sıralaması ile ülkeler içerisinde yüksek insani gelişme grubunda yer almaktadır. (<http://hdr.undp.org/>, 28.06.2016). Kore etnik yapı bakımından son derece homojen bir ülkedir (<http://www.tetsiad.org/>, 28.06.2016). Ülke topraklarının yaklaşık %22'si tarım alanı, %66'sı dağlık ve ormanlık alan, %12'si yerleşim alanıdır. Güney Kore 50,4 milyonluk bir nüfusa sahiptir. Nüfus artış oranı % 0.4'tür. Güney Kore, nüfus yoğunluğu bakımından dünyada 15. sırada yer almaktadır. Nüfusun yaklaşık %85'i büyük kentlerde yaşamaktadır. Seul, 60 km²'lik alanda 10,2 milyonluk nüfusuyla dünyanın en kalabalık şehirlerinden biridir. Çevre nüfusuyla birlikte ise (20 milyon) Tokyo'dan sonra dünyanın ikinci kalabalık şehridir. Ortalama yaş; erkeklerde 77, kadınlarda 84'dür. Okur-yazar oranı %98,1'dir. Nüfusun tamamı neredeyse Korelilerden oluşmaktadır. Ülkedeki toplam yabancı sayısı 2015 yılı itibariyle 1,74 milyondur. Yaklaşık 1.000 kadar Türk vatandaşı bulunmaktadır. (<http://seul.be.mfa.gov.tr/>, 28.06.2016)

Güney Kore'nin para birimi Kore Wonu'dur. Kişi başına düşen gayri safi yurtiçi hasıla 2015 yılı için 34.518 Dolar, işsizlik oranı % 3,6'dır. (<https://data.oecd.org/>, 28.06.2016). Başlıca ihracat kalemleri; elektronik cihazlar, mobil iletişim cihazları, ekran ve paneller, elektrikli makine ve cihazlar, motorlu kara taşıtları, makine ve mekanik cihazlar, gemiler, mineral yakıtlar ve petrokimya ürünleri, optik alet ve cihazlar, plastikler ve mamulleri, demir ve çelik, organik kimyasallardır. Başlıca ithalat kalemleri ise mineral yakıtlar, elektrikli makina ve cihazlar, makina ve mekanik cihazlar, demir ve çelik, optik alet ve cihazlar, organik kimyasallar, metal cevherleri, cüruf ve kül, plastikler ve mamulleri, bakır ve mamulleri, motorlu kara taşıtlarıdır (<http://seul.be.mfa.gov.tr/>, 28.06.2016).

Güney Kore ile Türkiye ticaretinde denge çoğu uzakdoğu ülkesi ile olduğu gibi 20 yıldan uzun süredir Türkiye aleyhine seyretmektedir. Türkiye ihracatçıları uzakdoğu pazarını tanımadıkları için bu ülkelere ticareti yeterli seviyelere gelememiştir. Coğrafi uzaklık ve ulaşım imkanlarının yetersizliği de iki ülke arasındaki ticareti olumsuz etkileyen en önemli etkenlerden biridir. (<http://www.ekonomi.gov.tr/>, 28.06.2016)

Türkiye İstatistik Kurumu, dış ticaret istatistikleri veri tabanından alınan bilgiye göre 2015 yılında Türkiye'den Güney Kore'ye yapılan ihracat 568.635.377 Dolar iken aynı yıl bu Güney Kore'den yapılan ithalat 7.057.422.694 Dolar olarak gerçekleşmiştir. (<https://biruni.tuik.gov.tr/>, 28.06.2016)

Kore, bölgenin iki büyük devleti olan Çin ve Japonya'nın nüfuz mücadelelerine sahne olmuştur. 1904-1905 Rus-Japon savaşını Japonların kazanmasını takiben Kore bu ülkenin etkisi altına girmiş, 1910 yılında da Japonya tarafından ilhak edilmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın Japonya'nın yenilgiyle sona ermesiyle birlikte 35 yıl süren işgal dönemi biten Kore'de 1948 yılında yapılan seçimler sonucu Kore Cumhuriyeti kurulmuş, 38. paralelin kuzeyinde SSCB denetimi altındaki bölgede de Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ilan edilmiştir. Kuzey Kore'nin 25 Haziran 1950'de Güney Kore'ye saldırmasıyla Kore Savaşı başlamış, SSCB'nin desteğinin yanı sıra Çin Halk Cumhuriyeti de Kuzey Kore'nin yanında yer alırken, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 16 devlet Birleşmiş Milletler kararları doğrultusunda Kore Cumhuriyeti'nin yanında yer almıştır. Üç yıl süren savaş 1953'de Panmunjom'da imzalanan Ateşkes Anlaşması'yla sona ermiştir. Savaşta 3 milyon Koreli hayatını kaybetmiştir. Türkiye'nin 21.212 askerle katıldığı savaşta yaklaşık 1000 askeri şehit olmuştur (<http://seul.be.mfa.gov.tr/>, 28.06.2016).

3. Güney Kore'de Eğitim

Güney Kore, okuryazar oranının çok yüksek olduğu ve eğitime büyük önem veren ülkelerin başında gelmektedir. Güney Kore'de devlet ve özel teşebbüsler tarafından açılmış okullar yer almakta olup her öğretim düzeyinde devlet okulları da özel okullar da ücretlidir. Güney Kore'de yapılan okul ziyaretleri sırasında edinilen bilgiye göre, ilköğretim okullarının eğitim ücreti yıllık yaklaşık 300-1.000 dolar arasında değişmekte, ortaokulların eğitim ücreti ise yaklaşık 2.000 dolar civarında seyretmektedir. Okullarda müfredat devlet tarafından belirlenmekte olup ancak özel amaçlı okulların müfredatlarına devlet müdahale etmemektedir. Birçok küresel firmayı bünyesinde barındırması, ekonomik refahın yüksek olması gibi nedenlerle Güney Kore'de okulların teknolojik donanımları yeterli seviyededir. Koreli küresel firmalar genelde okullara sponsor olmakta ve okulların teknolojik donanımları için destek sağlamaktadırlar.

Güney Kore'de veliler birebir eğitimin içerisinde yer almakta ve okulun alacağı kararlarda ciddi etkileri bulunmaktadır. Örneğin; mahallede yer alan bir okulun müdürünü mahallede oturan veliler belirlemektedir. Bir öğretmene müdür olması konusunda teklif götürebilmektedirler. Yine farklı bir uygulama olarak Güney Kore'de il milli eğitim müdürleri 4 yıl süreli olarak seçim ile gelmektedir. Cumhurbaşkanlığı seçimi yapılırken il milli eğitim müdürlüğü için de bir sandık açılmakta, Cumhurbaşkanlığı ile birlikte aynı zamanda il milli eğitim müdürlüğünün de seçimi yapılmaktadır. İl milli eğitim müdürleri bir siyasi parti çatısı altında propaganda yapmakta ve seçime girmektedirler. Araştırma

kapsamında yapılan görüşmelerde genellikle muhalefet partisinin il milli eğitim müdürü adayının seçildiği dile getirilmiştir.

Güney Kore'deki devlet okullarına öğretmenlerin ataması sınav ile yapılmakta ve öğretmenler performansa dayalı ücretlendirme sistemi ile ücret almaktadırlar. Öğretmen olarak atanabilmek için bir eğitim fakültesinin ilgili öğretmenlik bölümünden mezun olmak veya eğitim fakültesi mezunu olmayanların da formasyon almaları gerekmektedir. Öğretmeler atandıkları okuldan 2 yıl sonra tayin isteyebilmektedirler. Ayrıca öğretmenler rotasyona tabi olup bir okulda en fazla 9 yıl çalışabilmektedirler. Ancak özel okullar için bu kurallar geçerli değildir.

Güney Kore'de ortaokul, lise ve üniversite öğretim düzeyinde kızlar ve erkekler için ayrı okullar da bulunmaktadır. Ewha Woman University, Sookmyung Woman University kız okullarına, Seoul Science High School ise erkek okullarına örnek olarak verilebilir.

Güney Kore'nin devlet ve millet olarak eğitime çok önem veren bir ülke olduğu söylenebilir. Okul dışında hafta sonları özel kurslar ve dershaneler çok yaygın bir şekilde faaliyet göstermekte ve talep görmektedir. Öğrenciler ve veliler genellikle sıkı bir yarış halindedir ve bu yarış halinin etkisiyle birlikte ülkede intihar sayıları gün geçtikçe artmakta ve küçük yaşlara indiği görülmektedir. İntihar yaşının ortaokul yaşlarına indiği dile getirilmektedir.

Güney Kore'de zorunlu eğitim 9 yıldır. Okul öncesi 3-6 yaş, ilköğretim 6-12 yaş, ortaokul 12-15 yaş, ortaöğretim 15-18 yaş aralığında verilmektedir. Söz konusu eğitim aşamalarından ilköğretim ve ortaokul zorunludur. İlköğretimden ortaokula geçişte herhangi bir sınav yapılmamaktadır. Ortaokulu bitirirken bütün öğrenciler bir bitirme sınavına girmektedirler. Bitirme sınavından aldıkları puanlara göre liseye yerleşmektedirler. Ancak özel amaçlı (müzik okulları gibi) liselere girebilmek için ortaokul bitirme sınavlarının yanında özel amaçlı liselerin yaptığı sınavlara da girmek gerekmektedir.

Güney Kore'deki liseler; genel (düz) liseler, ticaret liseleri (turizm lisesi, işletme lisesi, finans lisesi gibi), teknik liseler, özel amaçlı liseler (fen lisesi, spor liseleri, müzik liseleri gibi), uluslararası okullar (international school) olarak kategorize edilebilir.

Güney Kore'de en başarılı okullar, Science (S), Technology (T), Engineering (E), Arts (A), Mathematics (M) kelimelerinin baş harflerinden oluşan STEAM okullarıdır. Söz konusu okullar, kendi özel sınavları ile öğrenci almaktadır. Bu okulların sayısı çok fazla olmayıp bir nevi pilot okul niteliğindedir.

Güney Kore'de üniversiteye girişte standart bir ölçme değerlendirme sistemi bulunmamaktadır. Üniversiteye giriş şartları ve değerlendirmeleri genel olarak üniversiteden üniversiteye değişmektedir. Liseden mezun olanlar ulusal bir değerlendirme sınavına girmektedirler. Ulusal sınavdan aldıkları puanlara göre üniversiteler başvuru yapmaktadırlar. Üniversiteye giriş için sadece ulusal sınavda alınan puan yeterli değildir. Ulusal sınavın yanı sıra üniversiteler kendileri de sınav veya mülakat yapabilmektedirler. Bir öğrenci ulusal sınavdan yüksek bir puan alsa da mülakattan başarısız olabilmektedir. Mülakatlarda genel olarak değerler üzerine, analiz ve yorum yeteneğini ölçmeye dönük sorular sorulmaktadır. Örneğin; üniversiteye başvuran kişiye mülakatta bir şirketin performans grafiği gösterilip bununla ilgili bir sayfa yorum yazması ya da üst düzey bir şirkette yöneticilik yapması halinde önceliği maksimum kâra mı yoksa sosyal sorumluluklara mı önem vereceği gibi sorular sorulabilmektedir. Genelde mülakatlarda tanım ve kavramlardan ziyade analiz ve yoruma dayalı sorular sorulmaktadır.

Güney Kore'de bütün öğretim düzeylerinde eğitim dili Korece'dir. Ancak bazı üniversiteler kısmi olarak, çok az da olsa bir kısmı da tamamen İngilizce eğitim vermektedir. Güney Kore'de öğrencilerin genellikle tercih ettiği ve burada okumayı hedefleri arasına koyduğu üç üniversite bulunmaktadır. Bunlar; Seoul Devlet Üniversitesi, Korea Üniversitesi ve Yonsei Üniversitesi'dir. Söz konusu üniversitelere SKY üniversiteler denilmektedir. SKY, her üniversitenin baş harfleri alınarak oluşturulmuştur. Bu üniversitelerde okuyan öğrencilere genelde şirketlerden burs verilmekte ve bu üniversitelerden mezun olan öğrenciler genel olarak iş sorunu yaşamamaktadırlar.

Güney Kore'deki eğitim hakkında özet bilgiler sunduktan sonra, çalışmanın amacı doğrultusunda Güney Kore'de muhasebe mesleği hakkında bilgiler vermek yerinde olacaktır.

4. Güney Kore'de Muhasebe Mesleği

Güney Kore'de muhasebe mesleği, süreklilik arz eden ve çalışma alanının geniş olmasından dolayı genel olarak tercih edilen bir meslektir. Yapılan görüşmelerden elde edilen bilgilere dayanarak; muhasebeci olarak işe başlayan bir kişinin yıllık ortalama geliri 35.000 dolar civarı olup Güney Kore standartlarında ortalama bir ücret olarak görülmektedir. Ancak biraz daha tecrübe kazanıldıkça bu meslekten elde edilecek ücret önemli derecede artmakta ve ortalamanın çok üzerlerine çıkmaktadır.

Güney Kore’de Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) olabilmek için iki aşamalı bir sınavı geçmek gerekmektedir. Birinci sınav Şubat-Mart gibi yapılmakta ve çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. Sınav Tablo 1’de de görüldüğü üzere üç bölüm halinde tasarlanmıştır. Birinci bölümde; işletme ve iktisat, ikinci bölümde; hukuk ve vergi, üçüncü bölümde; finansal muhasebe, yönetim muhasebesi ve devlet muhasebesi derslerinden sorular yer almaktadır. Birinci sınavdan başarılı olabilmek için her bir bölümden % 40 başarı sağlamak, ayrıca genel değerlendirmede de % 60 başarı sağlamak gerekmektedir.

Tablo 1: Güney Kore’de SMMM Sınavının Birinci Aşama Ders Dağılımı

Bölüm	Zaman	Dersler	Soru Sayısı	Puantaj
Birinci Bölüm	110 dk	İşletme	40	100
		İktisat	40	100
İkinci Bölüm	120 dk	Hukuk	40	100
		Vergi	40	100
Üçüncü Bölüm	80 dk	Finansal Muhasebe, Yönetim Muhasebesi, Devlet Muhasebesi	50	150

Kaynak: <http://cpa.fss.or.kr/> Erişim Tarihi: 06.06.2016

İkinci aşama muhasebe sınavına girebilmek için birinci aşama sınavını geçmek ve bunun yanında dil yeterliliğini de sağlamak gerekmektedir. Dil yeterliliği için TOEFL, TOEIC, TEPS gibi sınavlardan Tablo 2’de verilen puanlardan birisini almak gerekmektedir.

Tablo 2: Güney Kore’de SMMM Olabilmek İçin Gerekli Olan Dil Yeterlilik Puanları

TOEFL			TOEIC	TEPS
PBT	CBT	IBT		
530	197	71	700	625

Kaynak: <http://cpa.fss.or.kr/> Erişim Tarihi: 06.06.2016

Birinci aşama sınavdan başarılı olan ve dil yeterliliğini sağlayan adaylar, yaklaşık üç ay sonra Haziran ayında yapılan ikinci aşama sınava girmeleri gerekmektedir. Sınav iki günde ve beş dersten yapılmaktadır. Yazılı olarak yapılan sınavdan, her bir dersten ayrı olarak % 60 başarı sağlanması gerekmektedir. Sınavı geçebilmek için bütün derslerden başarılı olmak gerekmektedir. İkinci aşama sınava ilişkin bilgiler Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3: Güney Kore’de SMMM Sınavının İkinci Aşama Ders Dağılımı

		Süre	Dersler	Puantaj
Birinci Gün	1. Ders	120 dk	Vergi	100
	2. Ders	120 dk	Finans	100
	3. Ders	120 dk	Denetim	100
İkinci Gün	1. Ders	120 dk	Maliyet Muhasebesi	100
	2. Ders	150 dk	Finansal Muhasebe	150

Kaynak: <http://cpa.fss.or.kr/> Erişim Tarihi: 06.06.2016

Güney Kore’de SMMM olabilmek için belli başlı okullardan mezun olma şartı yoktur. 2016 yılında yapılacak olan sınav için ilkokul, ortaokul, lise veya üniversite mezunu kişilerin muhasebeci olabilmek için sınava girme hakkı bulunmaktadır. Ancak 2016 yılından sonraki sınavlara girebilmek için üniversite mezunu olma şartı getirilmiştir. SMMM sınavına girebilmek için herhangi bir bölümden mezun olmuş olma kısıtlaması yoktur. Herhangi bir bölümden mezun olan bir kişi SMMM olabilmek için sınava girme hakkına sahiptir. Ancak SMMM sınavına girebilmek için, muhasebe ve vergi ile ilgili olmak üzere 39 kredi ders almış olmak gerekmektedir. 39 kredilik ders üniversitelerden alınabildiği gibi özel kurslardan da alınabilmektedir.

5. Güney Kore’de Muhasebe Eğitimi Üzerine Değerlendirme

Güney Kore’deki muhasebe eğitiminin incelenmesi amacını taşıyan bu çalışmada; Güney Kore’de muhasebe eğitimi veren ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeyinde öğretim yapan dört okul ziyaret edilmiş ve okulda görevli olan öğretmen veya öğretim üyeleri ile yarı yapılandırılmış mülakat tekniği ile mülakat yapılmıştır. Lisans düzeyinde İşletme bölümü, ön lisans düzeyinde ise muhasebe ve vergi bölümü ziyaret edilmiştir. Çalışmaya dâhil olan dört okul şöyledir;

Seoul National University – İşletme Bölümü (Lisans)

The Catholic University of Korea – İşletme Bölümü (Lisans)

DongYang Mirae University – Muhasebe ve Vergi Bölümü (Ön Lisans)

Gwangmyung Management Accounting High School – Muhasebe Bölümü (Ortaöğretim)

Araştırmaya dâhil edilen bölümlerde okutulan muhasebe dersleri Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4: Araştırma Kapsamındaki Okullarda Okutulan Muhasebe Dersleri

Seoul National University	The Catholic University of Korea
Muhasebe İlkeleri	Yönetim Muhasebesi
Orta Düzeyde Muhasebe I	Orta Düzeyde Muhasebe
Orta Düzeyde Muhasebe I	İleri Muhasebe
Finansal Yönetim	İş ve Muhasebe Etiği
Maliyet Muhasebesi	Finansal Araçlar ve Muhasebe Finans Etiği
Finansal Kurumların Yönetimi	Tıbbi Organizasyon Muhasebesi
Yönetim Muhasebesi	Mali Tablolar Analizi ve İşletme
Kurumsal Finansman	Değerleme
İleri Muhasebe	Stratejik Maliyet Muhasebesi
Mali Tablolar Analizi ve Firma Değerleme	Orta Düzeyde Muhasebe 2
Sigortacılık ve Risk Yönetimi	Muhasebe İngilizce
Finansal Türevler	ABD Muhasebe Uygulamaları
Denetim	Muhasebede İstatistik
Vergi Muhasebesi	İleri Maliyet Yönetim Muhasebesi
Finansal Kurumların Yönetimi	Muhasebe Teorisi
Yatırımlar	Denetim
Uluslararası Finansal Yönetim	Finansal Muhasebe Tekrarı
Finansta Özel Konular	Muhasebe
Muhasebede Özel Konular	Muhasebe Kararı Verme
Sabit getirili Menkul Kıymetler	Yönetim Muhasebesinde Vaka Çalışmaları
Kurumsal Risk Yönetimi ve Sigorta	Uluslararası Muhasebe
Firma, Değer ve Finans	Vergi Muhasebesi Tekrarı
	Vergi Stratejisi
	Finansal ve Vergi Muhasebesi Uygulaması
	Muhasebe Bilgi Sistemi
	Ulusal Muhasebe
DongYang Mirae University	Gwangmyung Management Accounting High School
Muhasebe İlkeleri	Genel Muhasebe
Muhasebe Yönetim İlkeleri	Finans
Orta Düzey Muhasebe	Vergi ve Muhasebe

Seoul National University	The Catholic University of Korea
Yönetim Orta Düzeyde Muhasebe İleri Muhasebe	Bilgisayarlı Vergi ve Muhasebe
Bireysel Gelir Vergisi Muhasebesi	Stok Yönetimi ve Muhasebe
Vergi Muhasebesi	
Kurumlar Vergisi Muhasebesi	
Varlık Vergisi Muhasebesi	
Maliyet Muhasebesi	
Yönetim Muhasebesi	
Finansal Muhasebe Uygulamaları	
KDV Muhasebesi Uygulamaları	
Kurumlar Vergisi Muhasebesi Uygulamaları	
Konsolide Mali Tablolar Teorisi	
Muhasebe Teorisi	
Yönetim Vergi Muhasebesi 2	
Bordro Maliyet Muhasebesi	
Muhasebe İçin Ofis Otomasyon Uygulamaları	

Güney Kore'deki muhasebe eğitiminin incelenmesi amacıyla ziyaret edilen dört okul ve okuldaki eğitimciler ile yapılan görüşmeler sonucunda edinilen izlenimler özet olarak aşağıdaki gibidir:

- Güney Kore 2011 yılından beri Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı (UFRS) uygulamaktadır. UFRS ile Güney Kore'nin Muhasebe Kuralları % 90 örtüşmektedir ve okullarda verilen muhasebe derslerinde içerik UFRS'ye uygundur. Dolayısıyla, UFRS'ye ilişkin muhasebe uygulamalarını konu alan ayrı bir muhasebe dersi müfredatlarında yer almamaktadır.
- Muhasebe derslerinde öğrencilerin zorlandığı, yapılan görüşmeler sonucunda oluşan genel düşüncedir.
- Muhasebe sınavları genellikle uzun sürmektedir. Muhasebe sınavlarının üç saat civarı sürdüğü, genellikle bir buçuk saatin altında muhasebe sınavı yapılmadığı genel düşüncedir.

- Ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeylerinde muhasebe eğitimi Korece olarak verilmektedir. Ancak lisansüstü düzeyde muhasebe eğitimi genel olarak İngilizce olarak verilmekte olup lisansüstü öğrencilerin tecrübe kazanması açısından Hong Kong, Lihtenştayn, Fransa, Singapur gibi ülkelere gitmeleri teşvik edilmektedir.
- Kore'deki üniversitelerde muhasebe dersleri uzaktan eğitim yöntemiyle verilmemektedir. Ancak sadece uzaktan eğitim hizmeti veren üniversiteler de bulunmaktadır. Korea Open University gibi.
- Güney Kore'de devletin resmi olarak kabul ettiği Tekdüzen Hesap Planı bulunmamaktadır. Dolayısıyla, muhasebe sınavlarında hesap planı kullanımı söz konusu olmamaktadır. Ancak muhasebe sınavlarında basit işlemleri yapabilecek düzeyde hesap makinesi kullanılmasına izin verilmektedir.
- Ön lisans ve lisans programlarında staj zorunlu değildir. Okulun staj yeri bulma gibi bir görevi ve sorumluluğu yoktur. Yine şirketlerin stajyer çalıştırma gibi bir yasal zorunluluğu bulunmamaktadır. Staj isteğe bağlı olarak yapılabilmektedir. Ortaöğretim düzeyinde ise son sınıfta stajyerlik müfredatta yer almakta, öğrenci staj yeri bulabilirse stajını firmalarda, devlet dairelerinde yapabilmektedir. Ancak staj yeri bulamazsa son sınıfa okulunda devam etmektedir. Öğrenci son sınıfta staj yapsa da, okulda devam eden derslerden sınava girme sorumluluğu bulunmaktadır. Sadece okula devam zorunluluğu yoktur.
- Ortaöğretim, ön lisans ve lisans düzeyinde ziyaret edilen bütün okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı çok yaygın olduğu görülmektedir. Okulların teknolojik alt yapıları yeterli düzeydedir. Bunun da nedeni küresel düzeydeki Güney Kore firmalarının sponsor olması yine ekonomik olarak iyi durumda olan Güney Kore devletinin yeterli desteği sağlaması olduğu söylenebilir.
- Muhasebe mesleğinin sürekli ve geniş bir iş alanı sunması ve Güney Kore'deki büyük firmaların CFO'larının genellikle muhasebeci olması nedeniyle, Güney Kore'de muhasebe mesleği tercih edilen bir meslektir. Bunun da muhasebe derslerinin verimliliğine olumlu yansımaları olmaktadır.
- Üniversite düzeyindeki muhasebe derslerinin değerlendirilmesinde sadece sınav notu dikkate alınmamaktadır. Bunun yanında derse devam, proje çalışmaları, ödev gibi unsurlar da derslerin değerlendirilmesinde dikkate alınmaktadır.
- Üniversiteye girişte, lisede muhasebe bölümünde okuyan öğrencilere ek puan verilmemektedir. Meslek lisesi muhasebe bölümünden mezun olan öğrenciler

genel olarak sektörde ara elaman olarak değerlendirilmektedir. Güney Kore'de meslek liselerinin amacının üniversiteye hazırlamaktan ziyade sektörün ara elaman ihtiyacını karşılamak olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla, meslek liselerinden üniversiteye gelenlerin sayısı çok az ve ortaokuldan meslek lisesine gelen öğrencilerin de başarısının düşük olduğu ifade edilmektedir.

- Muhasebe derslerinde çoğunlukla vaka analizleri yapılmaktadır. Muhasebe derslerinin genel olarak teorik olaylardan ziyade, örnek olayların analizi şeklinde işlendiği belirtilmektedir.
- Üniversitelerde, sektörden yarı zamanlı olarak SMMM'ler muhasebe dersi verebilmektedir. Ders vermek için doktora derecesi almak şart değildir.
- Güney Kore'de ön lisans düzeyinde çok sayıda muhasebe bölümü yer almaktadır. Ancak ismi muhasebe olan lisans programlarının sayısı çok azdır.
- Lisans ve ön lisans düzeyindeki bölümlere kabulde, ulusal sınavın yanı sıra mülakat veya yazılı sınav yapılabilmektedir.
- Muhasebe ön lisans programlarında işletme gibi bir lisans programından daha fazla muhasebe dersi verilmektedir. Muhasebe ön lisans programlarından mezun olabilmek için gereken 80 kredinin 60 kredisi muhasebe dersinden oluşurken, işletme gibi bir lisans programından mezun olabilmek için gereken 140 kredinin 45-50 kredi arası muhasebe dersinden oluşmaktadır. SMMM olabilmenin ön şartı olan 39 krediyi sağladıkları için ön lisans programlarından mezun olanlar SMMM sınavına girebilmekteler. Ancak ön lisans programlarından SMMM sınavını başaranların sayılarının oldukça düşük (%2-3 civarı) olduğu belirtilmektedir.
- Teorik olarak işlenen muhasebe derslerinin mezuniyet sonrası öğrencinin okulda aldığı muhasebe eğitimi ile iş dünyasındaki uygulamaları yapma konusunda sorun yaşamasına sebep olduğu belirtilmektedir.
- Ön lisans programlarında geçerli olmak üzere; öğrenciler yaz veya kış tatillerinde bir işletmede kısmi zamanlı olarak çalışabilmektedir. Çalışma süresi günlük 8 saatten 4 hafta devam etmektedir. % 50 çalışılan işletmenin yetkilisinin değerlendirmesi ve % 50'de okulun değerlendirmesi sonucu, yapılan aktivite başarılı bulunursa, çalışma döneminde alınmış bir ders gibi kredi olarak sayılmaktadır.
- Ön lisans muhasebe programından mezun olan öğrencilerin yaklaşık % 80'i mezuniyetten sonra çalışma hayatına başlamaktadır. Geri kalan % 20 ise akademik

kariyer veya SMMM olmak için çaba sarfetmektedir. Ön lisans programını bitirdikten sonra lisans programına dikey geçiş yapma imkânı bulunmaktadır. Dikey geçiş yapılmak istenen üniversiteye başvuru yapılmakta, her üniversite kendi sınavını kendisi yapmaktadır. Dikey geçiş sisteminde bölüm kısıtlaması yapılmamakta, örneğin muhasebe bölümünden mezun olan bir öğrenci sosyoloji lisans bölümüne geçebilmektedir.

- Güney Kore eğitim sisteminde Japonya'nın etkisinin olduğu, özellikle muhasebe ders kitaplarında Japonya'dan kalma eski öğretim yöntemlerinin ya da öğretim planlarının esas alınabildiği ifade edilmiştir. Japonya'nın sistemlerini modernize etmesine rağmen, Güney Kore'nin sistemini modernize etmede yavaş kaldığı öz eleştiri olarak ifade edilmiştir.
- Ön lisans muhasebe ve vergi bölümü ile lisans işletme bölümünde yapılan incelemelerde; yasal bir devamsızlık sınırı gibi düzenlemeler olmadığı tespit edilmiştir. Ancak ortaöğretim düzeyinde muhasebe eğitimi veren okulda bir dersten başarılı olabilmek için bu dersin 1/3'üne devam edilmiş olması zorunluluğu olduğu tespit edilmiştir.
- Ortaöğretim düzeyinde muhasebe eğitimi veren okullarda, stajyerlik zorunlu olmamakla birlikte stajyerliğe önem verilmektedir. Mart ayı başında stajyer alacak kurumlar okula stajyer talebinde bulunmakta, son sınıfta isteyen öğrenciler stajyerlik için işletmeleri tercih edebilmektedirler. Öğrenciler tercihleri doğrultusunda okulda eğitime devam da edebilmektedirler. Staj yapmayı tercih eden öğrenciler okuldaki derslerin sınavlarına girmekle sorumlu tutulmaktadırlar. Liseden sonra üniversiteye devam etmek isteyen öğrencilerin genellikle staj yapma eğilimli olmadıkları belirtilmiştir. Liseden sonra çalışmak isteyen öğrenciler ise genellikle staj yapmayı tercih etmektedirler.

6. Sonuç ve Değerlendirme

Güney Kore, küresel düzeyde faaliyet gösteren çok sayıda firması ve yüksek milli geliri ile dünya ülkeleri arasında önemli bir yere sahiptir. Güney Kore'nin ekonomik anlamdaki bu başarısının temelinde eğitime verdiği önem, evrensel ve ulusal değerlerine olan bağlılığı ve Güney Kore insanının çalışkanlığı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan okul ve şehir ziyaretlerinde, yapılan mülakatlarda; Güney Kore insanının çalışkanlığına, rekabeti seven yapısına, yardımseverliğine, gelenek ve kültürüne olan bağlılığına, okuma alışkanlığına çok defa

şahit olunmuştur. Güney Kore'nin küresel ölçekte elde ettiği başarıların arka planında bu hususların önemli rol oynadığı görülmüştür.

Araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan ziyaretlerde; okulların teknolojik olarak yeterli donanıma sahip olduğu, okulların temiz ve düzenli olduğu, öğretmen veya öğretim elemanı sayılarının yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Güney Kore'de muhasebe eğitimi veren liselerin sayıları çok fazla değildir. Örneğin yakın yerleşim yerleri ile birlikte 20 milyon civarı insanın yaşadığı Seul'de sadece 3 tane muhasebe eğitimi veren meslek lisesi bulunmaktadır. Meslek liselerinin amacı iş dünyasına ara eleman yetiştirmek olduğundan, meslek lisesine muhasebe eğitimi için gelen öğrenciler, genel itibariyle notları düşük olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Muhasebe sektörü sürekli ve geniş iş imkânı sunması nedeniyle, muhasebe mesleği tercih edilen mesleklerin başında gelmektedir. Dolayısıyla, muhasebe eğitimi veren ön lisans ve lisans programları önemli ölçüde talep görmektedir.

Türkiye'de muhasebe eğitiminde karşılaşılan; muhasebe derslerini öğrencilerin anlamakta zorlanması, muhasebe derslerinde başarının düşük olması, okulda verilen muhasebe eğitimi ile iş dünyasında uygulamalarda farklılıkların olması, öğrenci başarı düzeylerinin düşük olması gibi sorunların tamamı Güney Kore'de mevcut olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla Türkiye'de muhasebe eğitiminde ulusal düzeyde ifade edilen sorunların, aslında küresel düzeyde sorunlar olduğu söylenebilir.

Kaynakça

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, İnsani Gelişme Raporu,

http://hdr.undp.org/sites/default/files/2015_human_development_report_1.pdf,

Erişim Tarihi:28.06.2016

Ekonomi Bakanlığı, Ülke Masaları II. Dairesi, Güney Kore Yerinde Pazar Araştırması,

[http://www.ekonomi.gov.tr/portal/content/conn/UCM/uuid/dDocName:EK-159436%3Bjsessionid%3D-](http://www.ekonomi.gov.tr/portal/content/conn/UCM/uuid/dDocName:EK-159436%3Bjsessionid%3D-Fz7mKNVjWH66NtxOAvftCA7pEgC1lN44_zqJdWCHtkvAli-D1x!-1952749988)

[Fz7mKNVjWH66NtxOAvftCA7pEgC1lN44_zqJdWCHtkvAli-D1x!-1952749988,](http://www.ekonomi.gov.tr/portal/content/conn/UCM/uuid/dDocName:EK-159436%3Bjsessionid%3D-Fz7mKNVjWH66NtxOAvftCA7pEgC1lN44_zqJdWCHtkvAli-D1x!-1952749988)

[Fz7mKNVjWH66NtxOAvftCA7pEgC1lN44_zqJdWCHtkvAli-D1x!-1952749988,](http://www.ekonomi.gov.tr/portal/content/conn/UCM/uuid/dDocName:EK-159436%3Bjsessionid%3D-Fz7mKNVjWH66NtxOAvftCA7pEgC1lN44_zqJdWCHtkvAli-D1x!-1952749988)

Erişim Tarihi:28.06.2016

Encyclopedia Britannica, <http://global.britannica.com/place/South-Korea>, Erişim

Tarihi:28.06.2016

Gökgöz, Ahmet (ed) (2016), Türkiye'de Muhasebe Eğitimi, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa.

<http://cpa.fss.or.kr/main.action>, Erişim Tarihi: 06.06.2016.

OECD, <https://data.oecd.org/korea.htm#profile-economy>, Erişim Tarihi:28.06.2016

PISA 2012 Raporu <http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results-overview.pdf>, Erişim Tarihi: 04.06.2016.

TETSİAD, Güney Kore Ülke Raporu, http://www.tetsiad.org/files/downloads/bilgi_bankasi/ulke_raporlari/Guney%20Kore%20Ulke%20Raporu.pdf, Erişim Tarihi:28.06.2016

Türkiye Cumhuriyeti Seul Büyükelçilięi, <http://seul.be.mfa.gov.tr/ShowInfoNotes.aspx?ID=200822>, Erişim Tarihi:28.06.2016

Türkiye İstatistik Kurumu, <https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul>, Erişim Tarihi:28.06.2016